

Elipsometrija

Vygantas Bielskis

Lazerinių tyrimų centras

Vilnius 2004

Turinys

- Istorija
- Teorija
- Elipsometrijos principas
- Elipsometrijos metodai
- Elipsometras Лэф-3М
- Taikymai

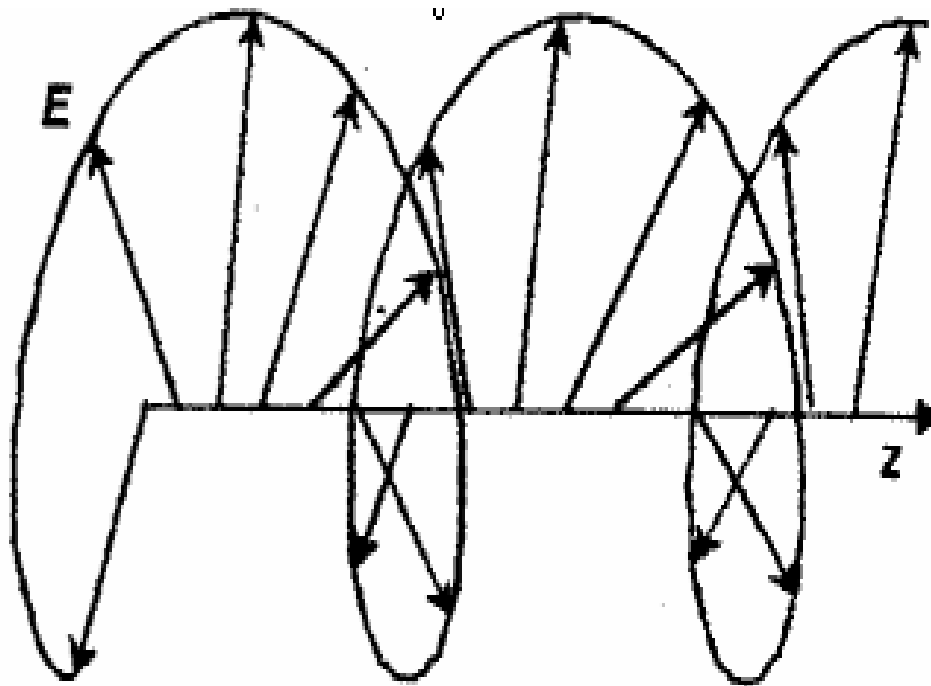
Istorija

- 17 a. Hiuigenso principas
- 19 a. pr. Frenelio lygtys
- 19 a. pab. Maksvelo lygtys
- 20 a. pr. Drude tyrinėjimai
- 1944 m. pirmasis panaudojo elipsometrijos terminą – Rotenas.
- 1960 m. elipsometrijos reikšmė išaugo atsiradus kompiuteriams.
- 1970 m. pirmasis komersinis elipsometras

Teorija

- Elipsiškai poliarizuota banga
- Ketvirčio bangos ilgio plokštelė
- Poliarizatoriai
- Frenelio formulės
- Poliarizacijos laipsnis
- Jone's matricos

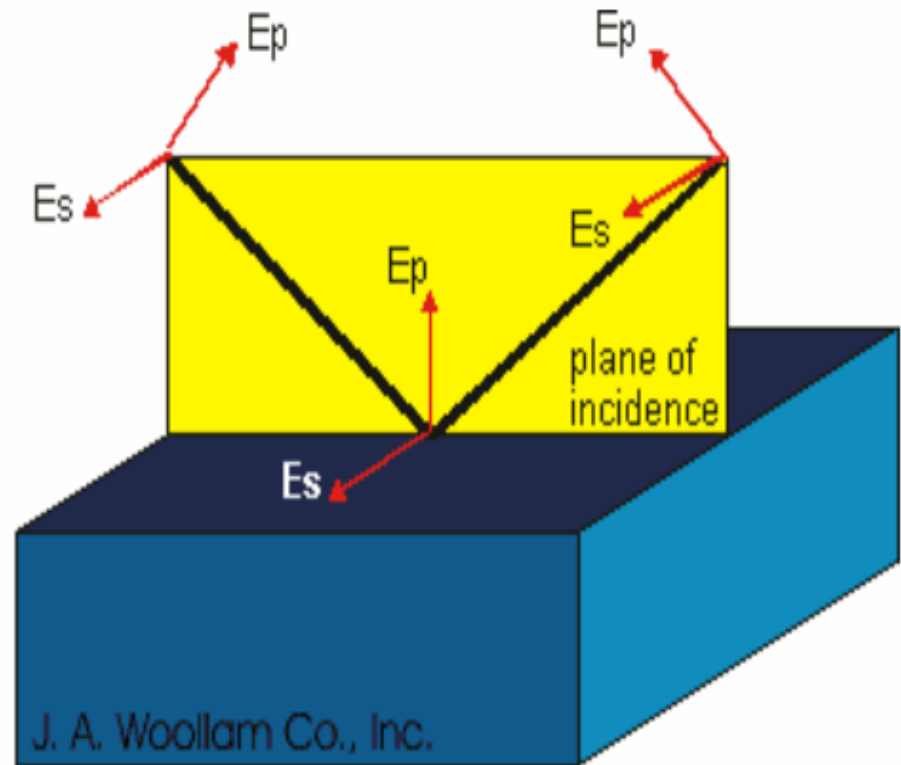
Elipsiškai poliarizuota šviesa

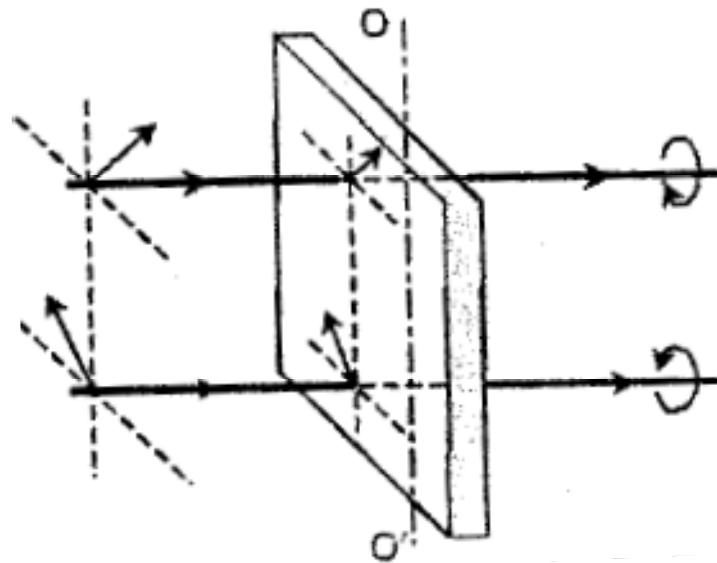
Elipsiškai
poliarizuota
banga
brėžia
erdvines
elipsines
spirales

Elektrinio vektoriaus komponentės

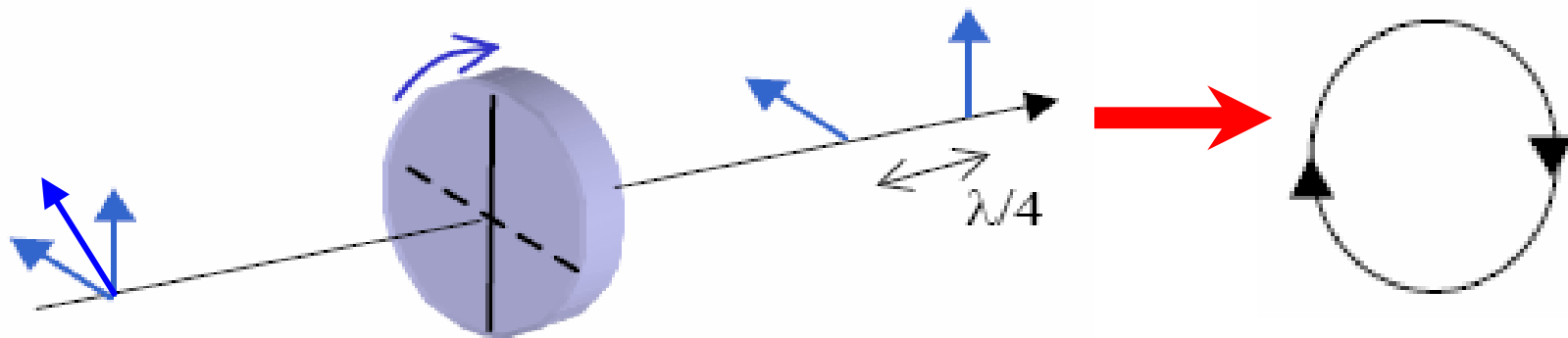
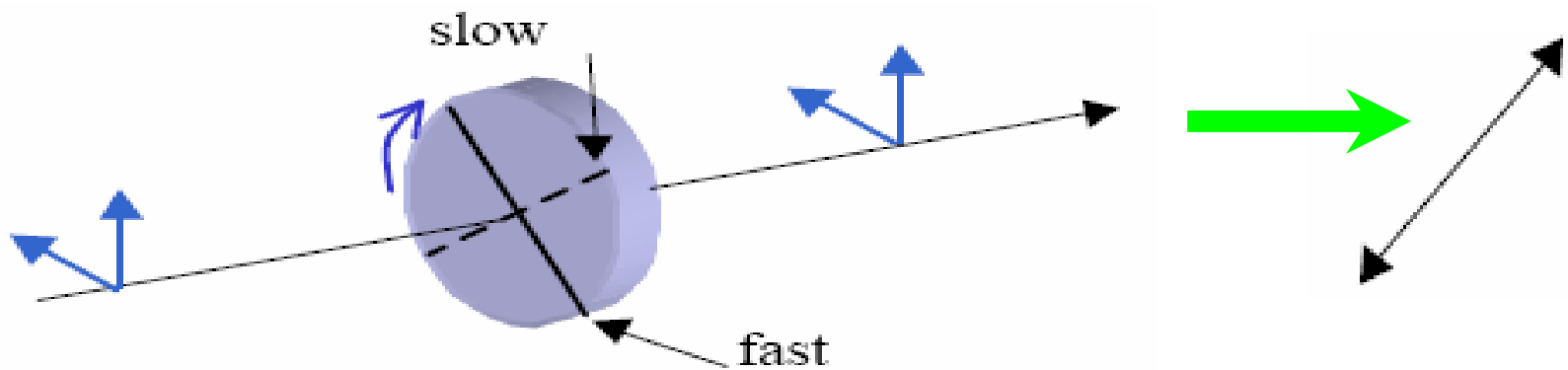
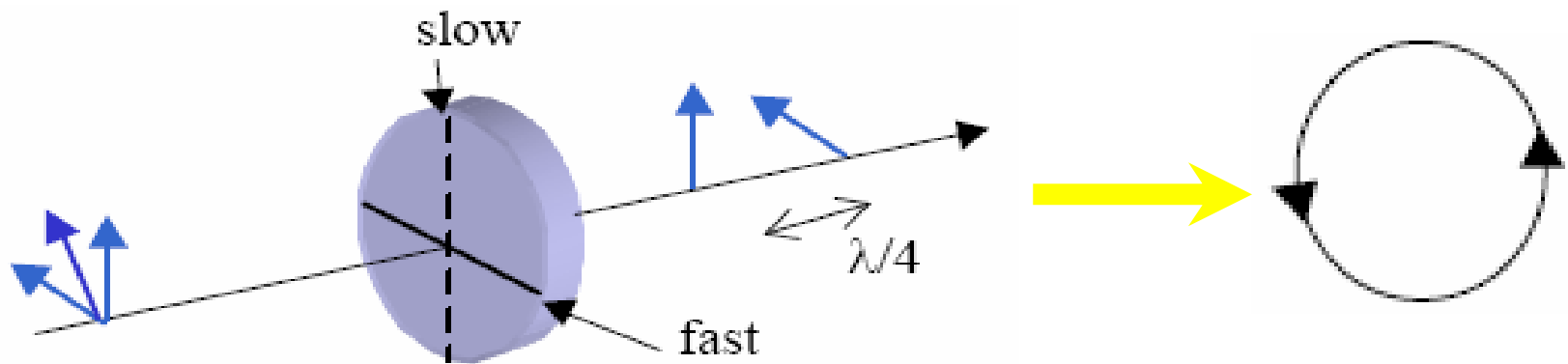
- Elektrinio vektoriaus p komponentė virpa kritimo plokštumoje
- Elektrinio vektoriaus s komponentė virpa statmenai kritimo plokštumai

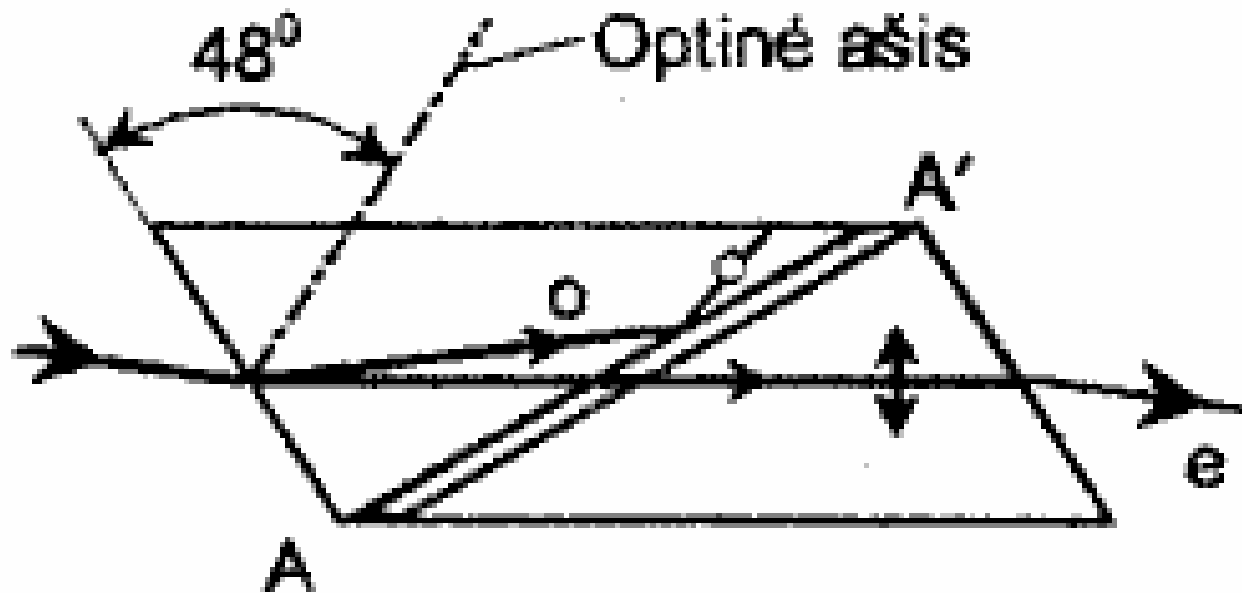
Ketvirčio bangos ilgio plokštelė

Keičia bangos poliarizaciją

Polarizatoriai

Nikolio prizmė suklijuota Kanados balzamu

Frenelio formulės

$$E_{1p} = E_p \frac{\operatorname{tg}(\varphi - \psi)}{\operatorname{tg}(\varphi + \psi)}$$

$$E_{1s} = -E_s \frac{\sin(\varphi - \psi)}{\sin(\varphi + \psi)}$$

Atspindėjusios
bangos
elektrinio
vektoriaus
komponenčių
vertės

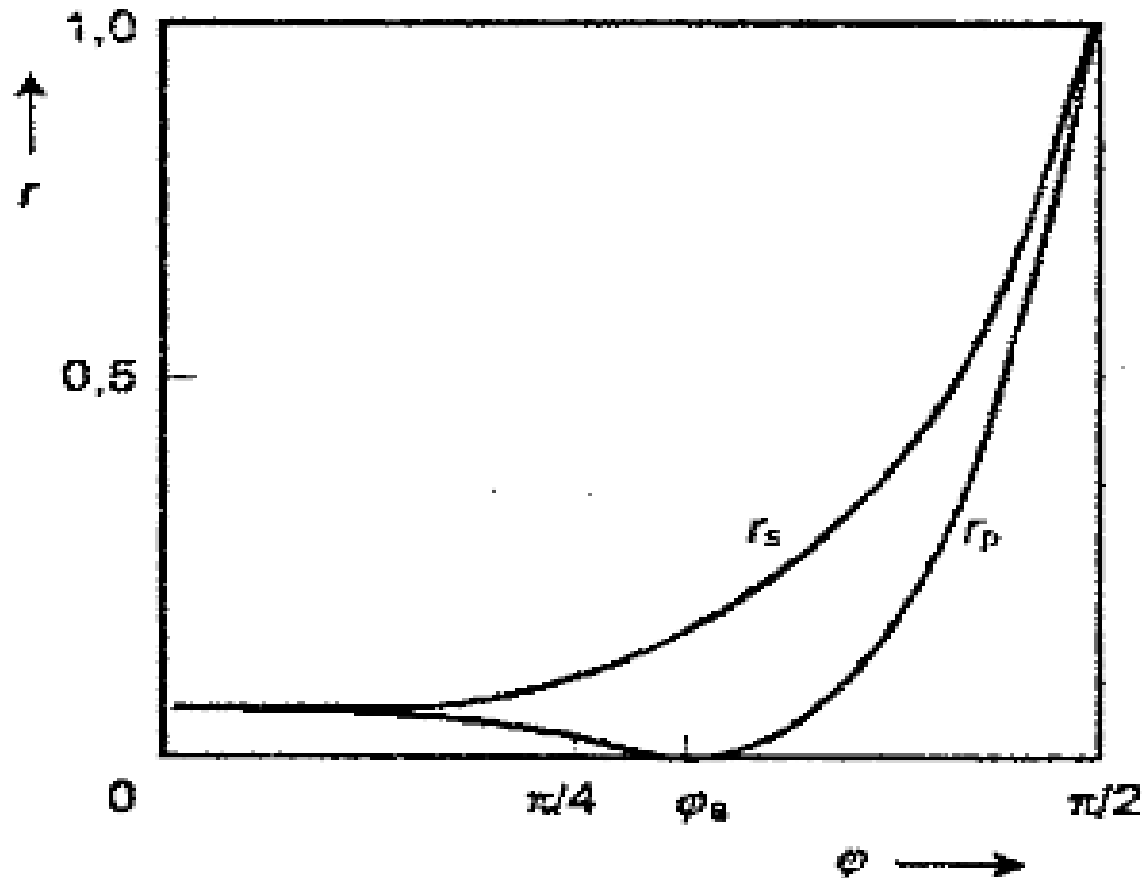
Frenelio atspindžio faktoriai

$$R_p = \frac{E_{1p}^2}{E_p^2} = \frac{\operatorname{tg}^2(\varphi - \psi)}{\operatorname{tg}^2(\varphi + \psi)}$$

$$R_s = \frac{E_{1s}^2}{E_s^2} = \frac{\sin^2(\varphi - \psi)}{\sin^2(\varphi + \psi)}$$

Patogiau naudoti
atspindžio
faktorius

R_p ir R_s priklausomybės nuo kritimo kampo

Polarizacijos laipsnis

$$P = \frac{I_{1s} - I_{1p}}{I_{1s} + I_{1p}}$$

I_{1p} ir I_{1s} yra atspindėjusiųjų dedamųjų intensyvumai

$$P = \frac{\cos^2(\varphi - \psi) - \cos^2(\varphi + \psi)}{\cos^2(\varphi - \psi) + \cos^2(\varphi + \psi)}$$

Naudojant
Frenelio
formules

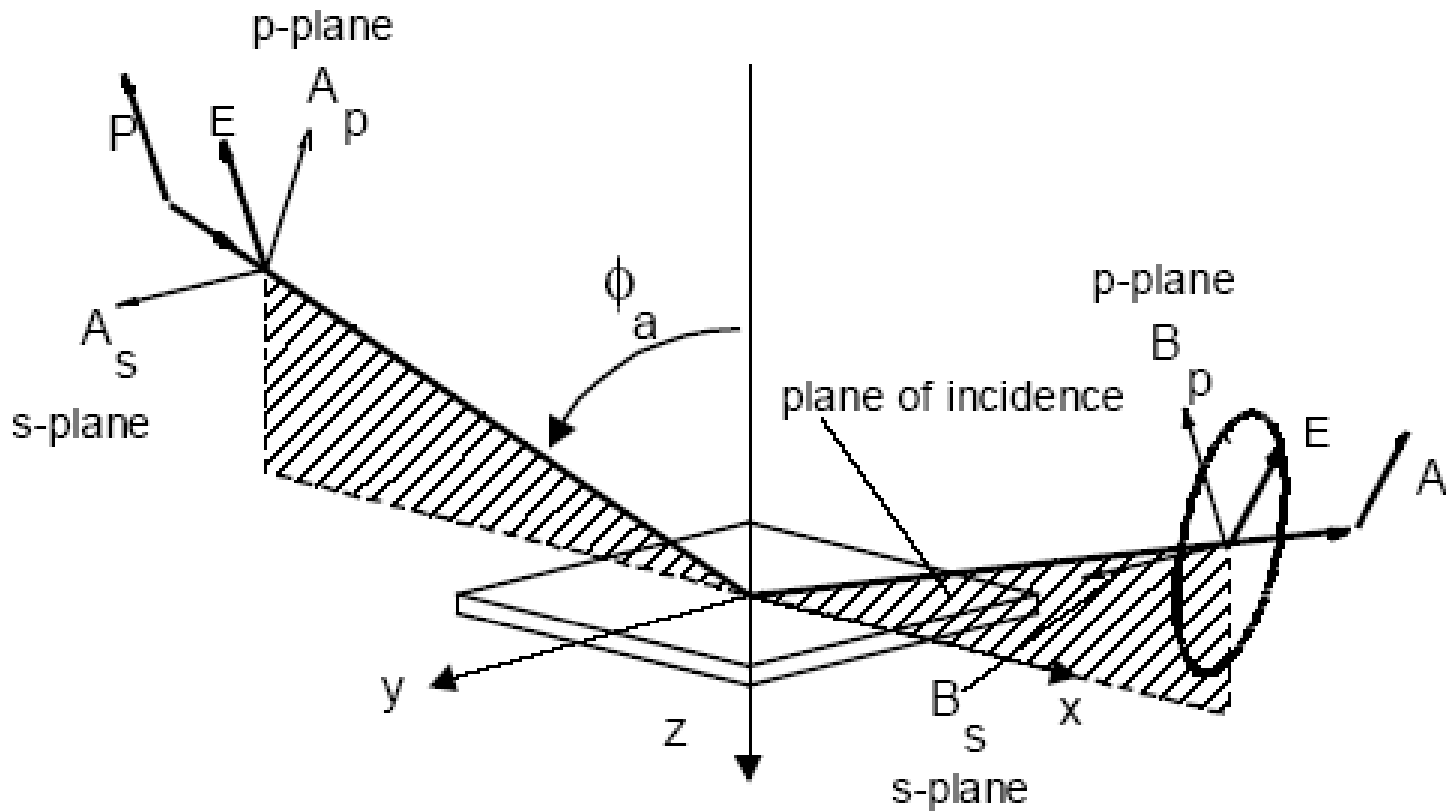
Jone's optinės matricos

$$\begin{pmatrix} B_p \\ B_s \end{pmatrix} = \mathbf{r} \begin{pmatrix} A_p \\ A_s \end{pmatrix} = \begin{bmatrix} r_{pp} & r_{sp} \\ r_{ps} & r_{ss} \end{bmatrix} \begin{pmatrix} A_p \\ A_s \end{pmatrix}$$

\mathbf{r} yra atspindžio matrica (Jones matrica).

Ji sieja p ir s komponentes bangai atsispindint nuo paviršiaus.

Bangos atspindys

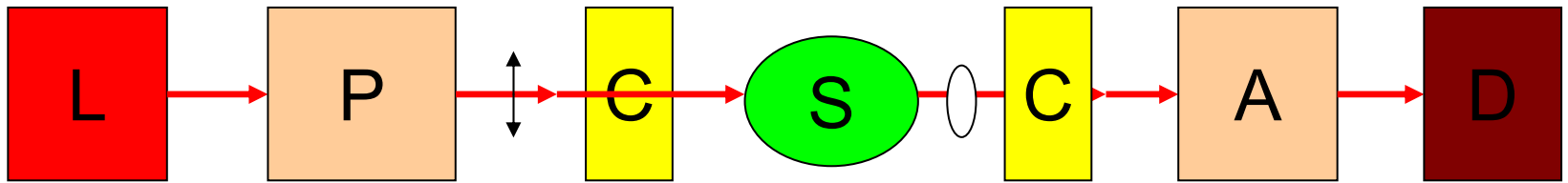

Elipsometrijos principas

Apibrėžimas: medžiagos neardantis optinių parametru matavimo metodas, kuris remiasi poliarizacijos pokyčiu, susidarančiu poliarizuotai šviesos bangai atsispindint nuo veidrodinio paviršiaus.

Kadangi dažniausiai poliarizacija yra elipsinė, tai ir metodas vadinamas elipsometrija 😊

Elipsometro schema

L – šaltinis

P - poliarizatorius

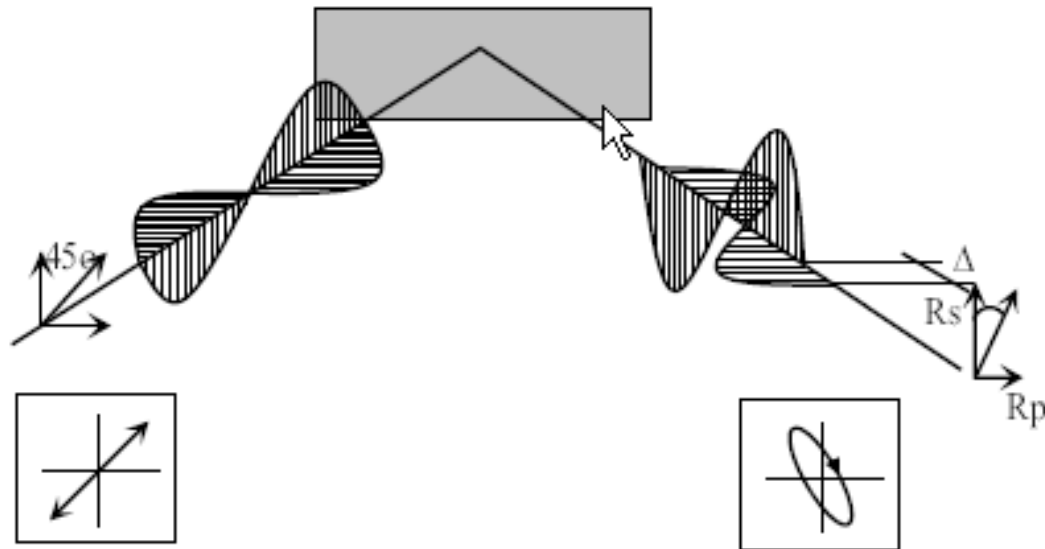
S – bandinys

A – analizatorius

D – detektorius

C - kompensatorius

Elipsometrijos principai

Matuojami dydžiai

Fiksuojamos poliarizatoriaus
ir analizatoriaus azimutų
padėtys

Apskaičiuojami
elipsometriniai parametrai
 Ψ ir Δ

Kas
iš
to?

Ψ ir Δ kas tai?

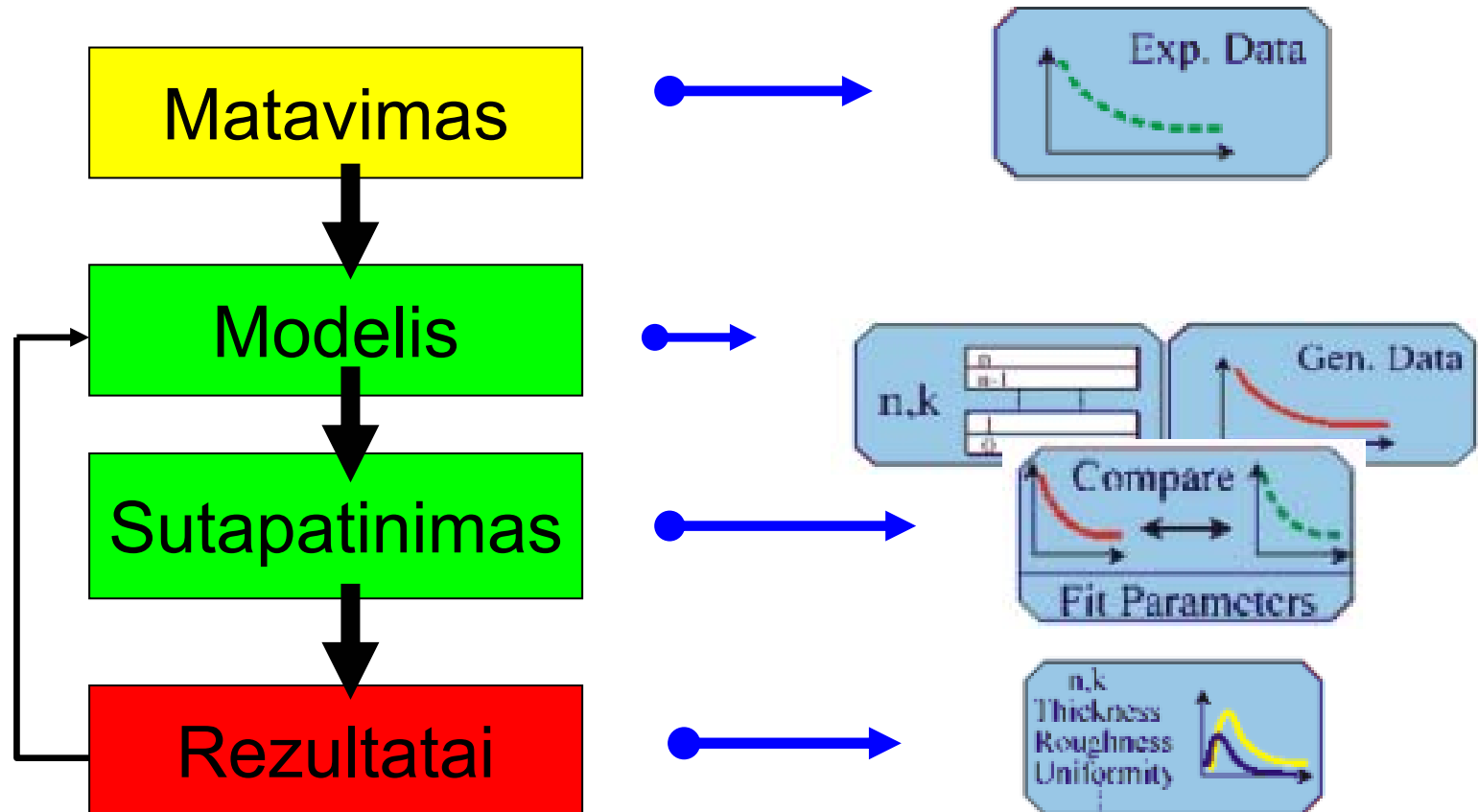
Ψ ir Δ tiesiogiai siejasi su Frenelio koeficientais

$$\underline{R_p/R_s} = \underline{\tan(\psi)} \underline{e^{i\Delta}}$$

Ψ nusako amplitudės pokytį

Δ nusako fazės pokytį

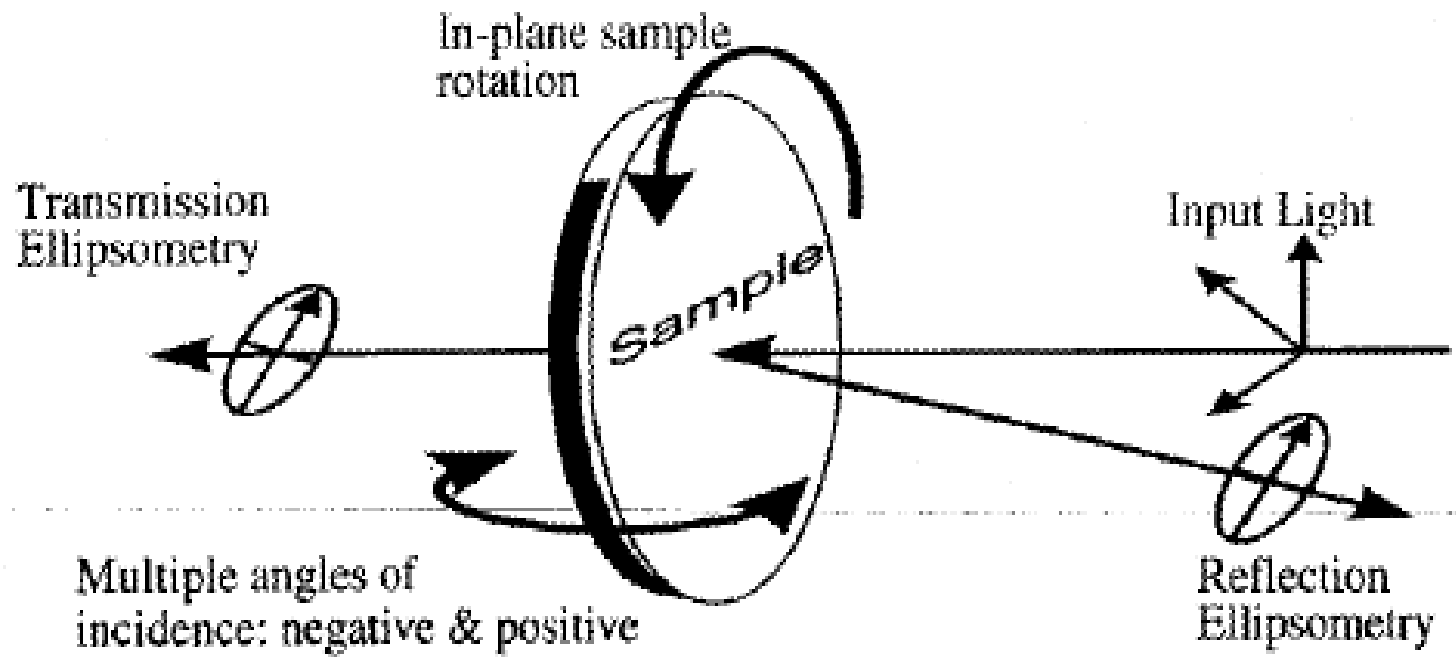
Duomenų analizė arba ką daryti, kad būtų naudos?

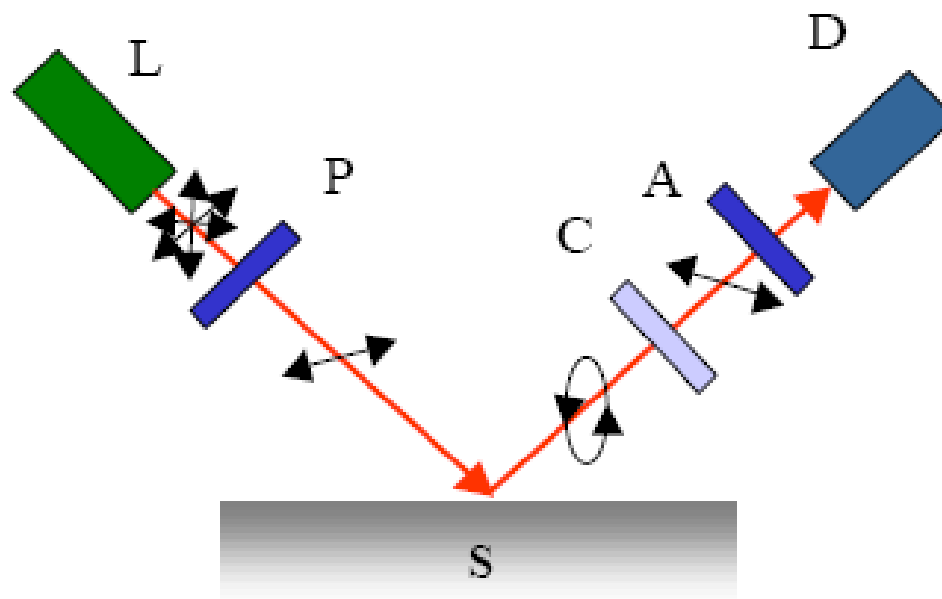
Elipsometrijos metodai

- Nulinė elipsometrija
- Spektroskopinė elipsometrija
- Fotometrinė elipsometrija
- Fazės moduliacinė elipsometrija
- ir kita

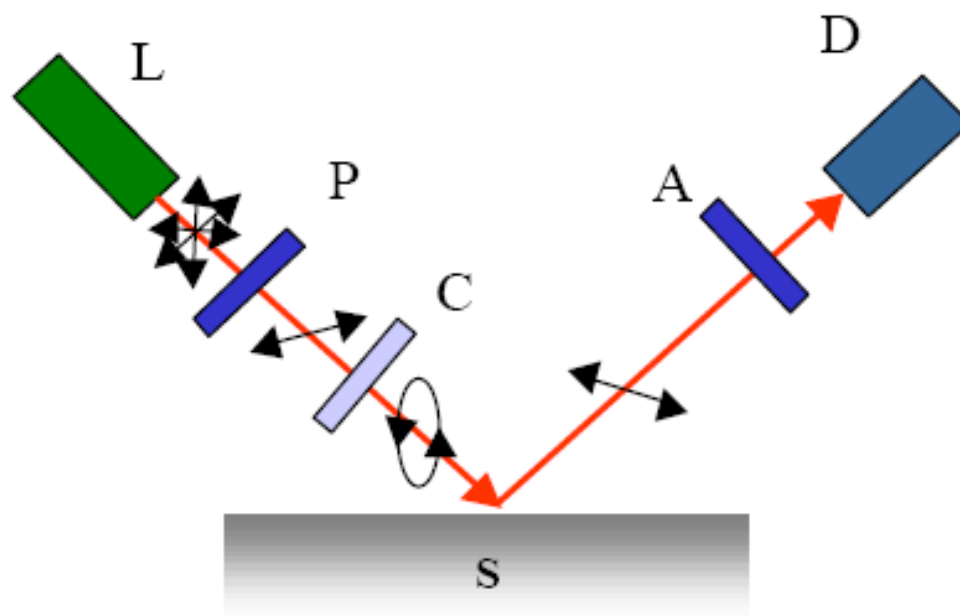
Gali būti taip

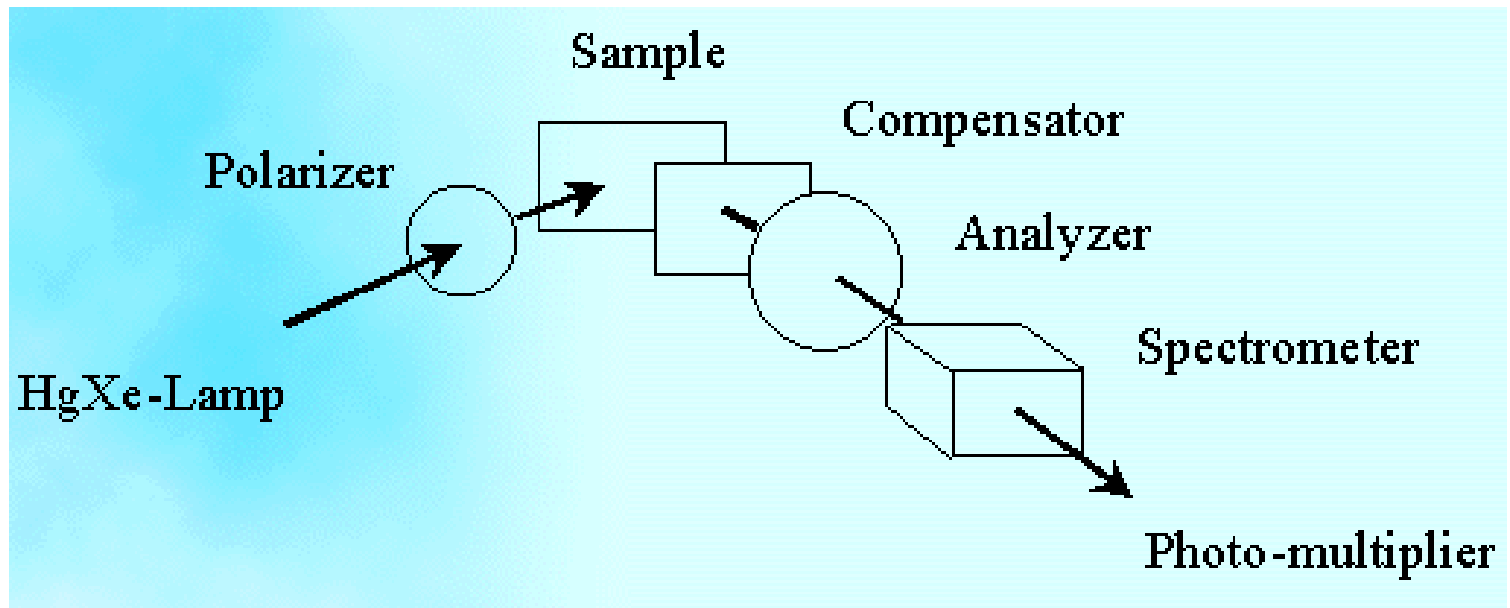
Nulinė elipsometrija (PSCA tipo)

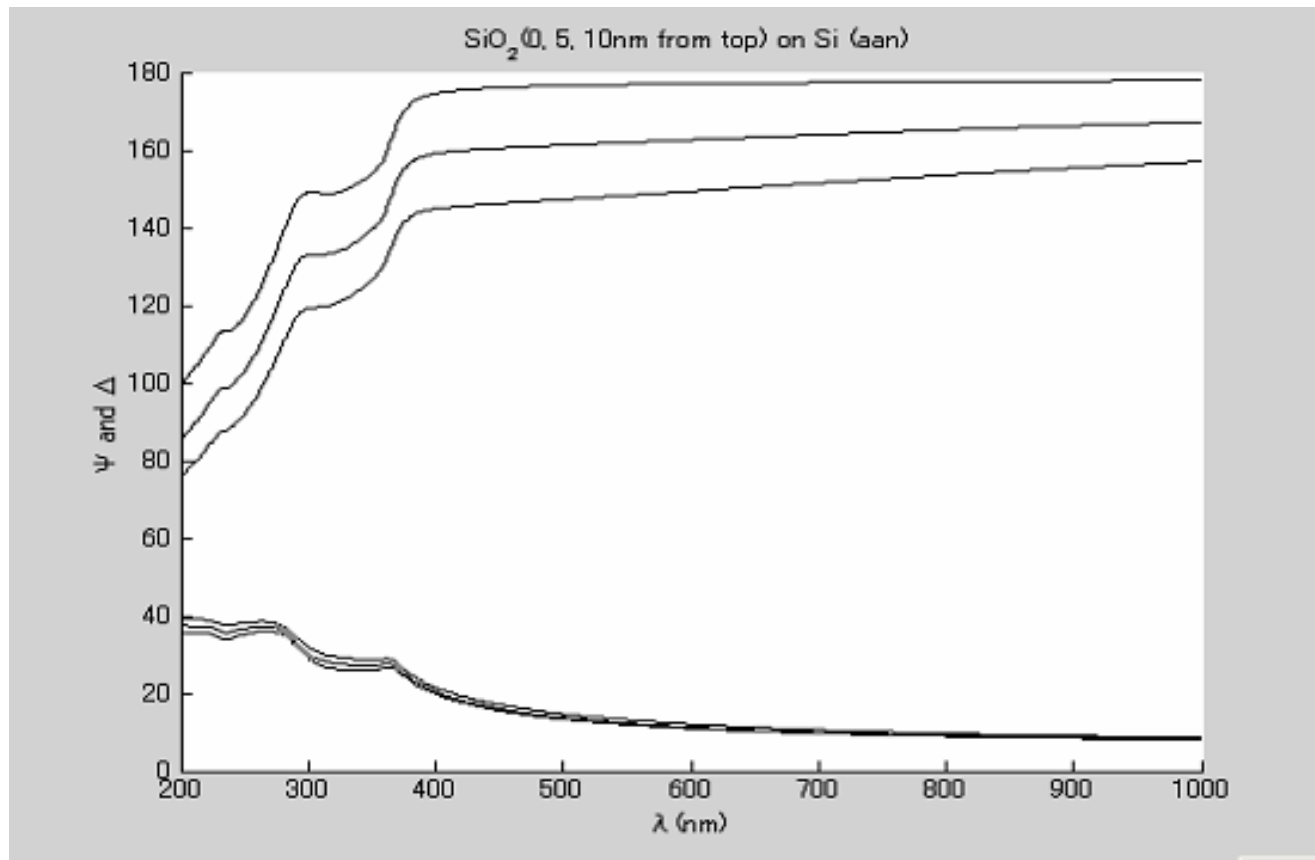
Nulinė elipsometrija (PCSA tipo)

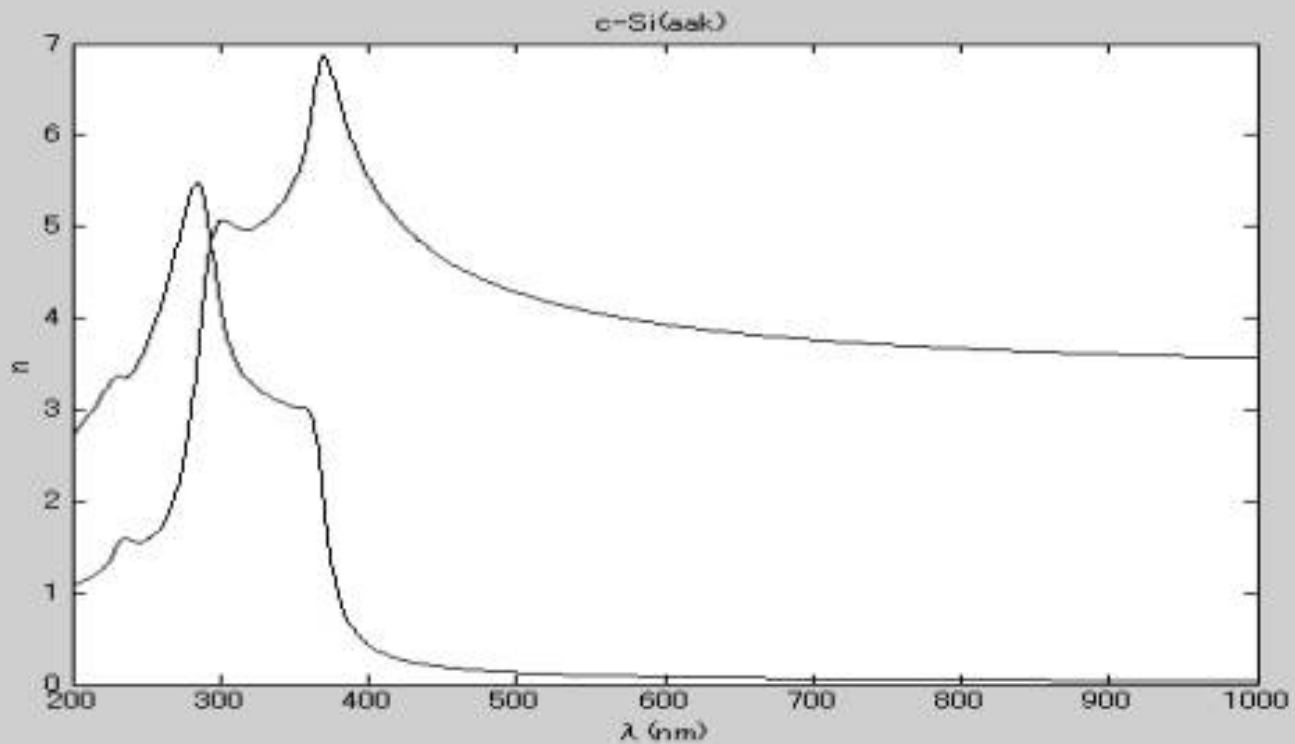
Spektroskopinė elipsometrija

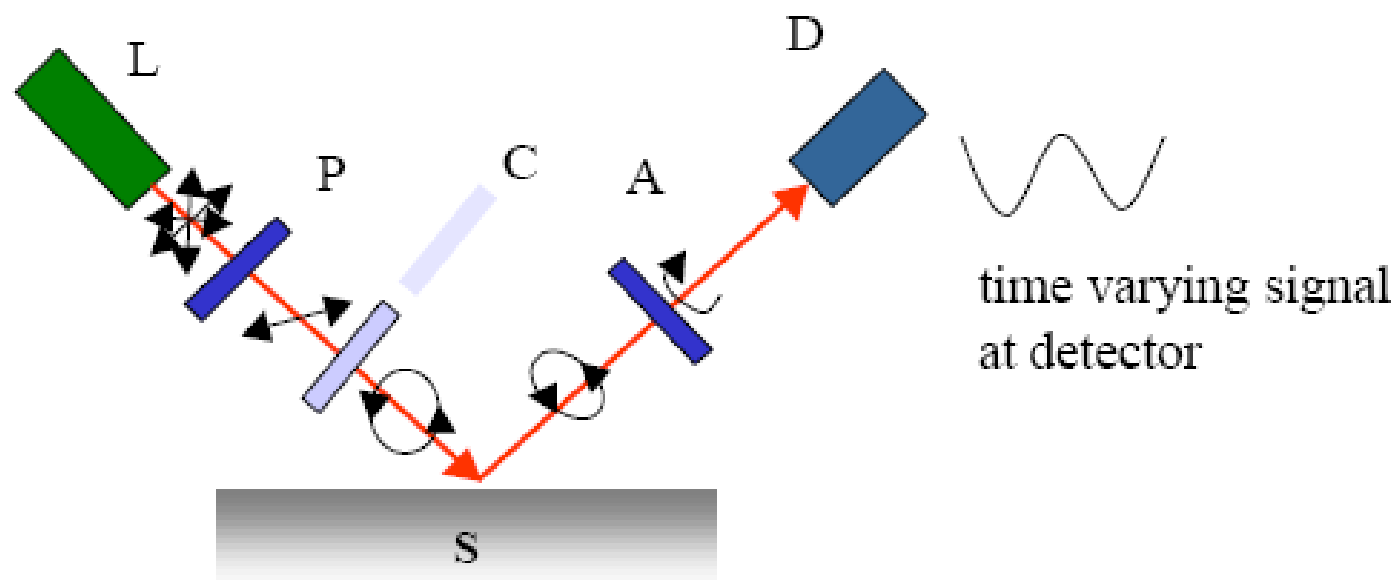
Elipsometrinių parametru spektriskoji priklausomybė

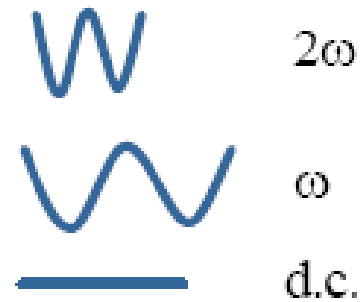
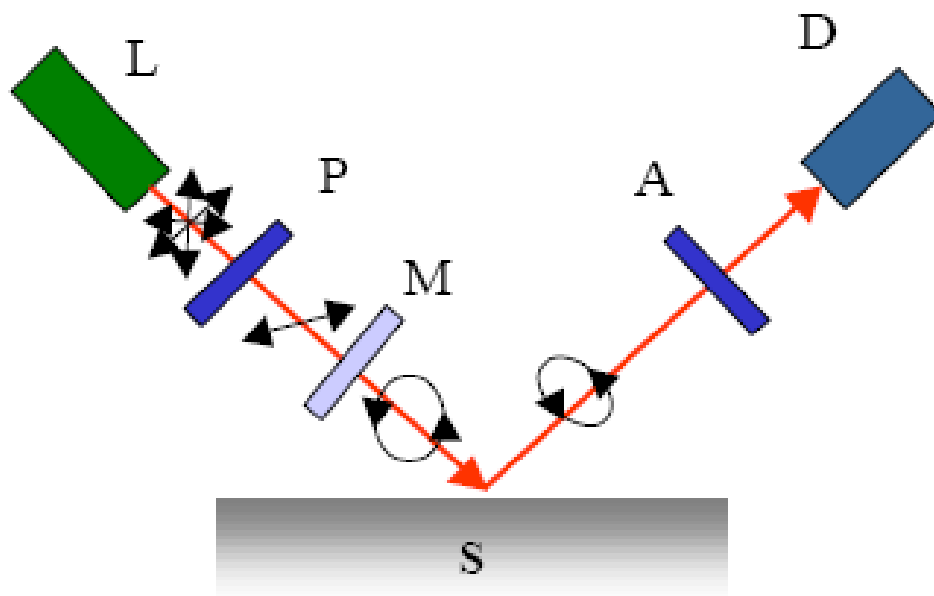
Lūžio rodiklio priklausomybė nuo bangos ilgio (šviesos dispersija)

Fotometrinerē elipsometrija

Fazès moduliaciné elipsometrija

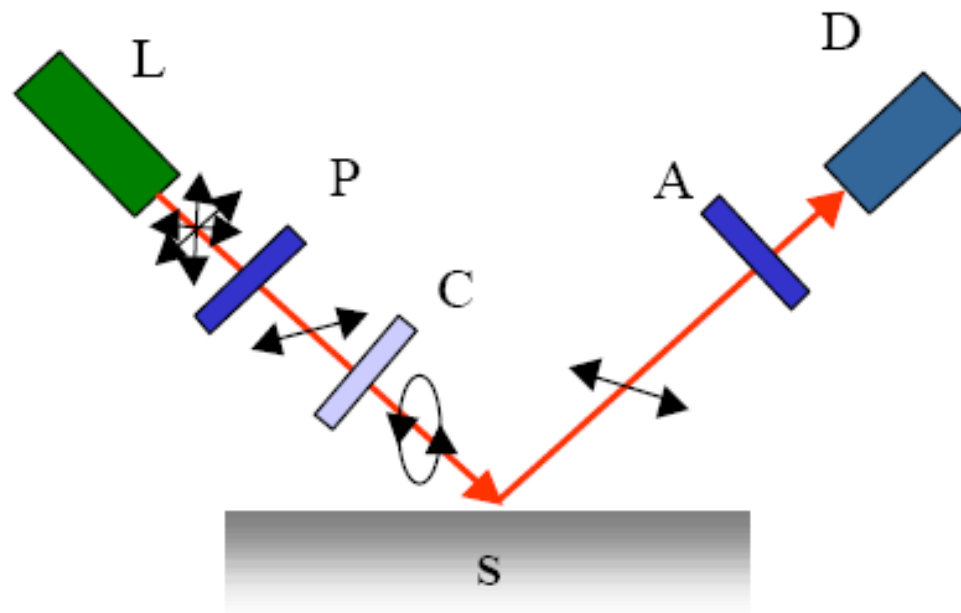

time varying signal
at detector has 3 components

Elipsometras Лэф-3М

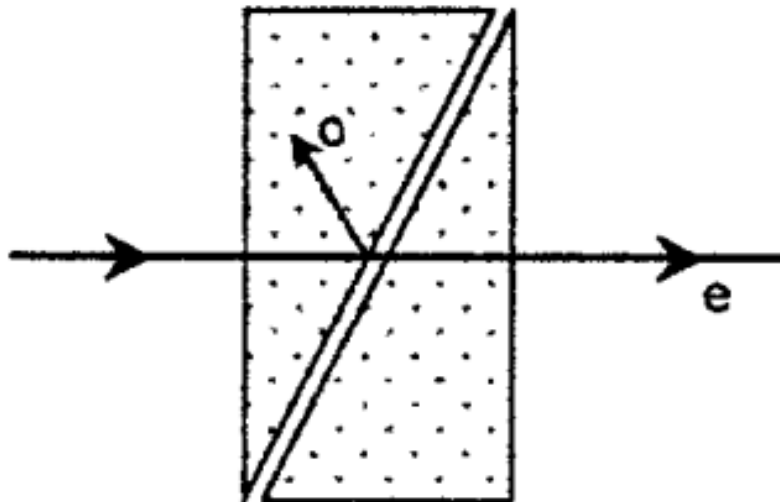

Лэф-3М нүлинis elipsometras (PCSA tipo)

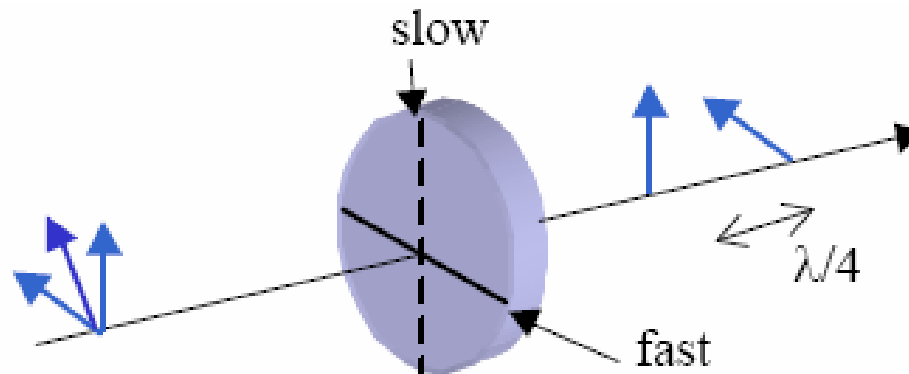
Elipsometro struktūra

He-Ne lazeris, spinduliuojantis 632,8 nm ilgio bangą
Poliarizatorius ir analizatorius yra Glano-Fuko
prizmės iš Islandinio špato (kalcitas)

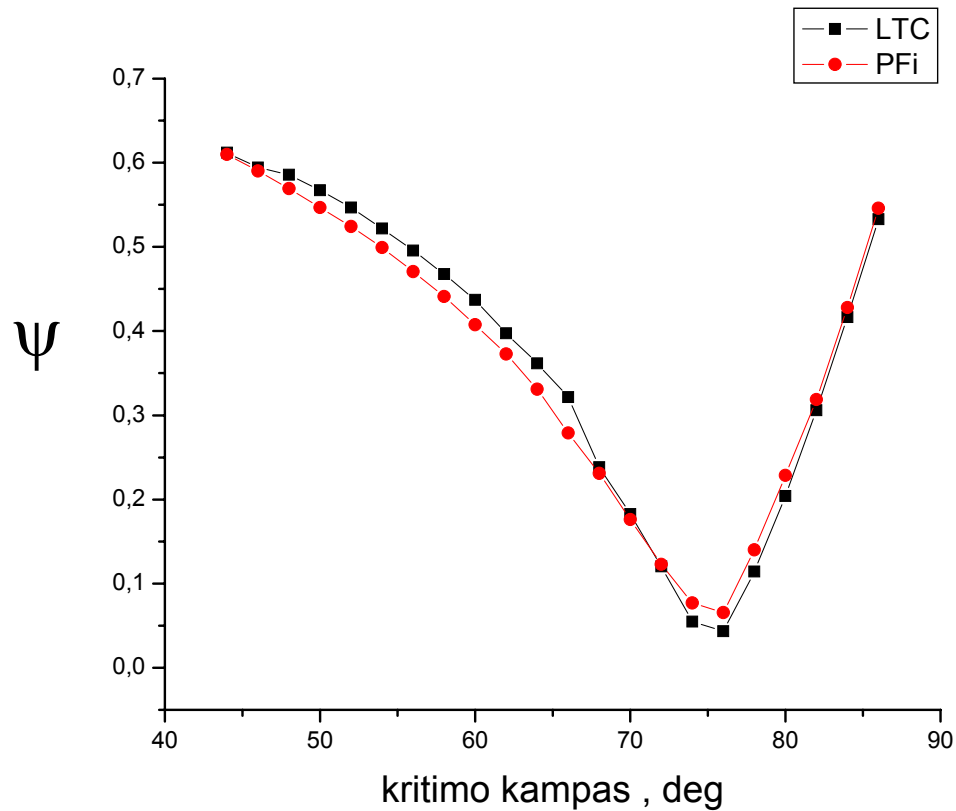
Elipsometro struktūra

Kompensatorius – ketvirčio bangos ilgio plokštelė

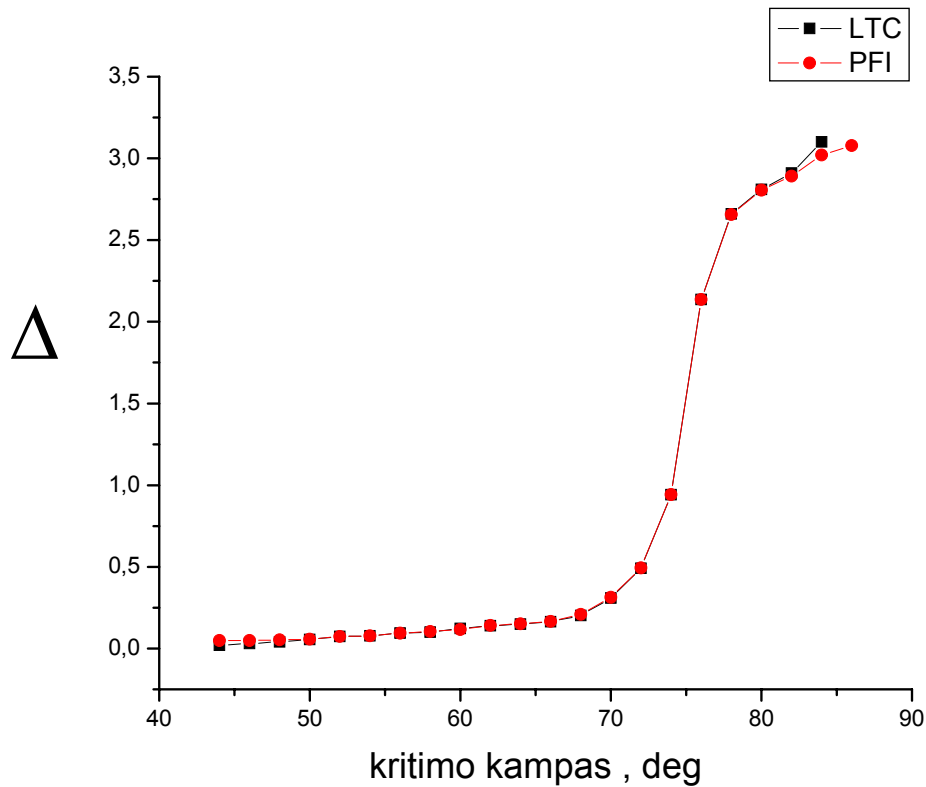
Detektorius – fotodaugintuvas

Kas gaunasi?

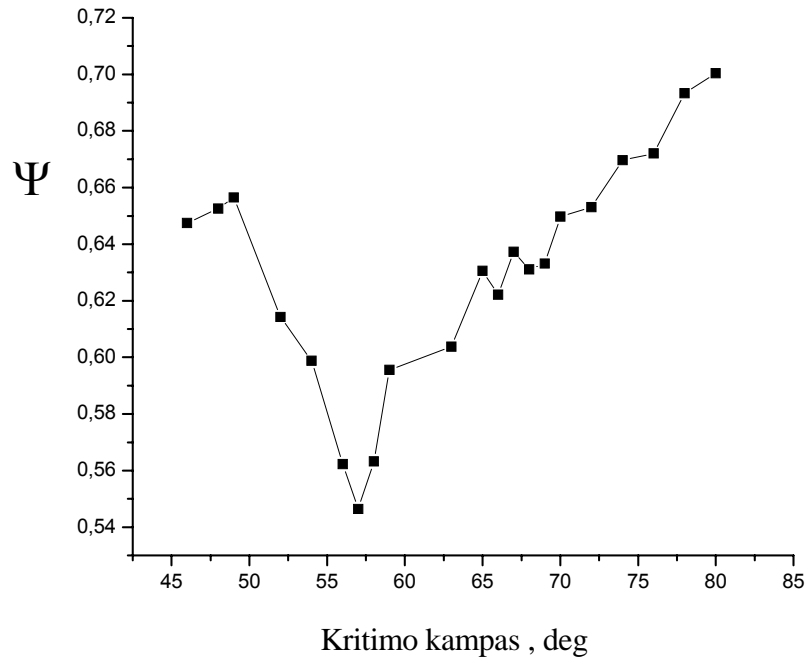
Silicio plokštelė

Delta parametras

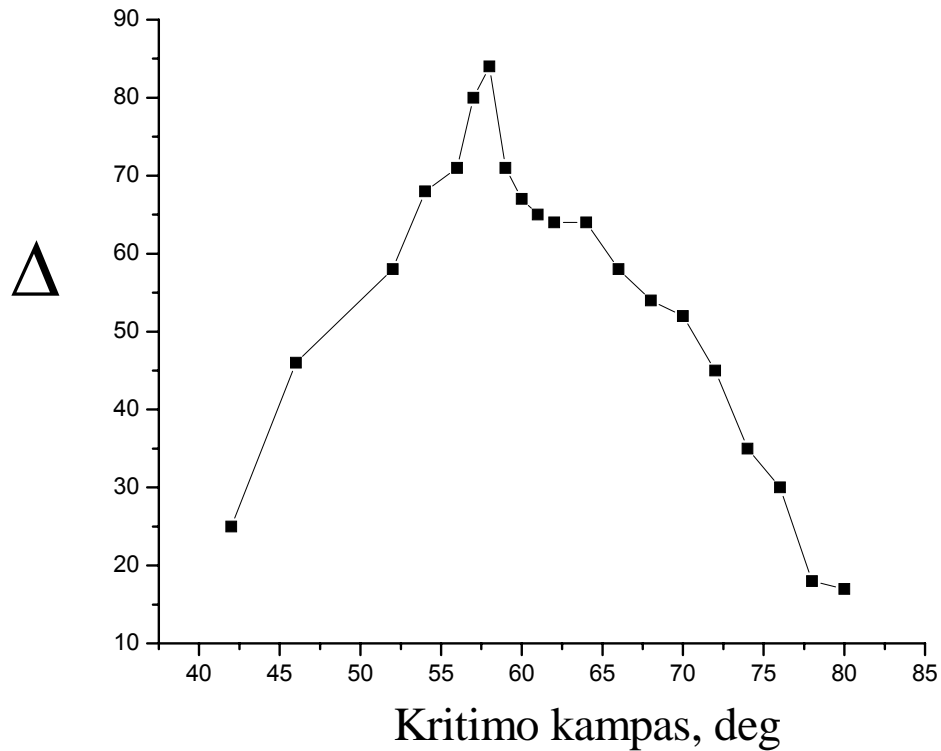

Silicio plokštelė

Zolio-Gelio danga

Zolio-Gelio danga

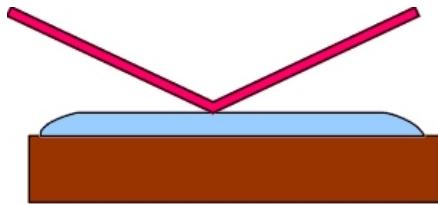
Taikymai

Elipsometriniai
parametrai
 Ψ ir Δ

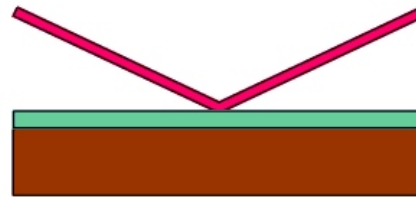

Optinės konstantos
Sluoksnių storis
Mikrostruktūros
Paviršiaus grublėtumas
Anizotropija

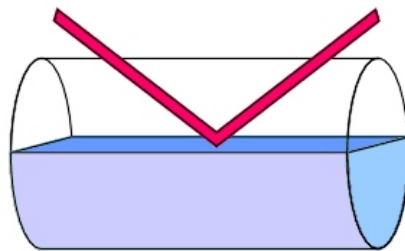
Medžiagų būsenos

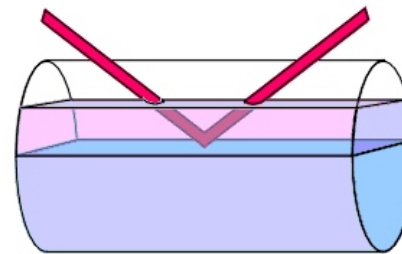
Liquid thin films

Solid thin films

Liquid- vapor interfaces

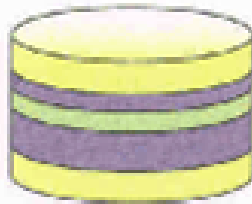

Liquid -liquid interfaces

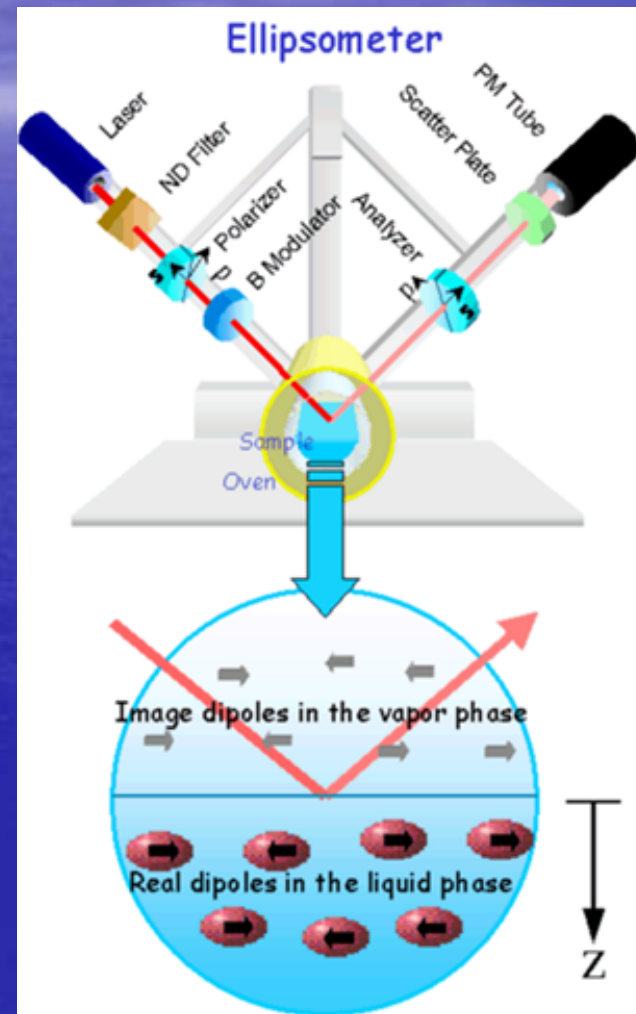
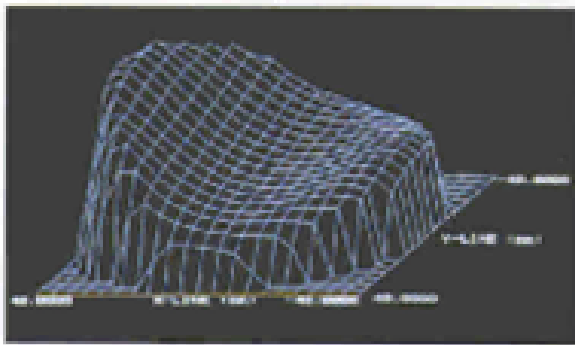
Keletas paveikslukų ☺

SOI Structure determination in less than 6s. with multiguess routine

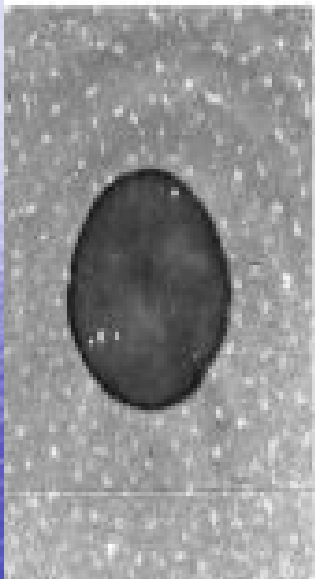
30 Å native oxide
0.57 μm c-Si
0.33 μm SiO₂
0.24 μm polysilicon
0.65 μm SiO₂
c-Si

and surface layer mapping in 6 min.

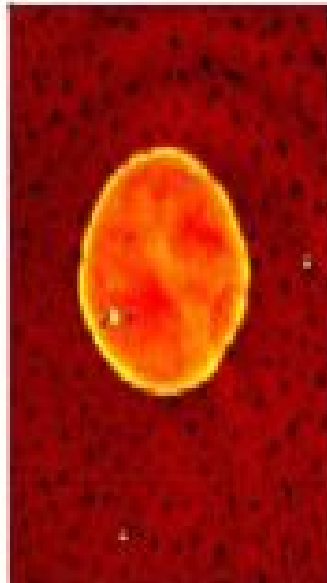
Image

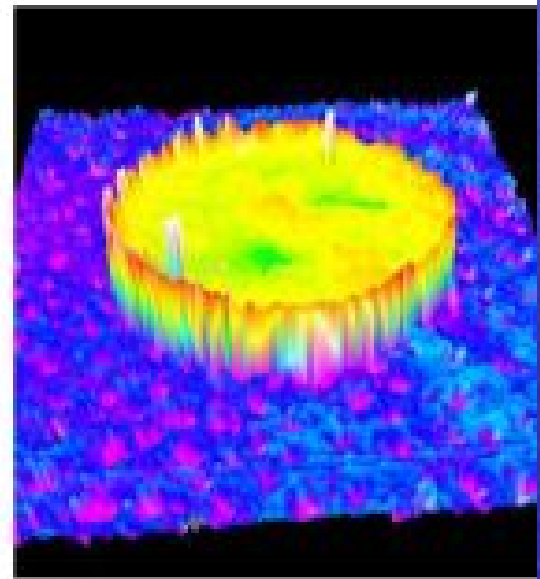
mapping

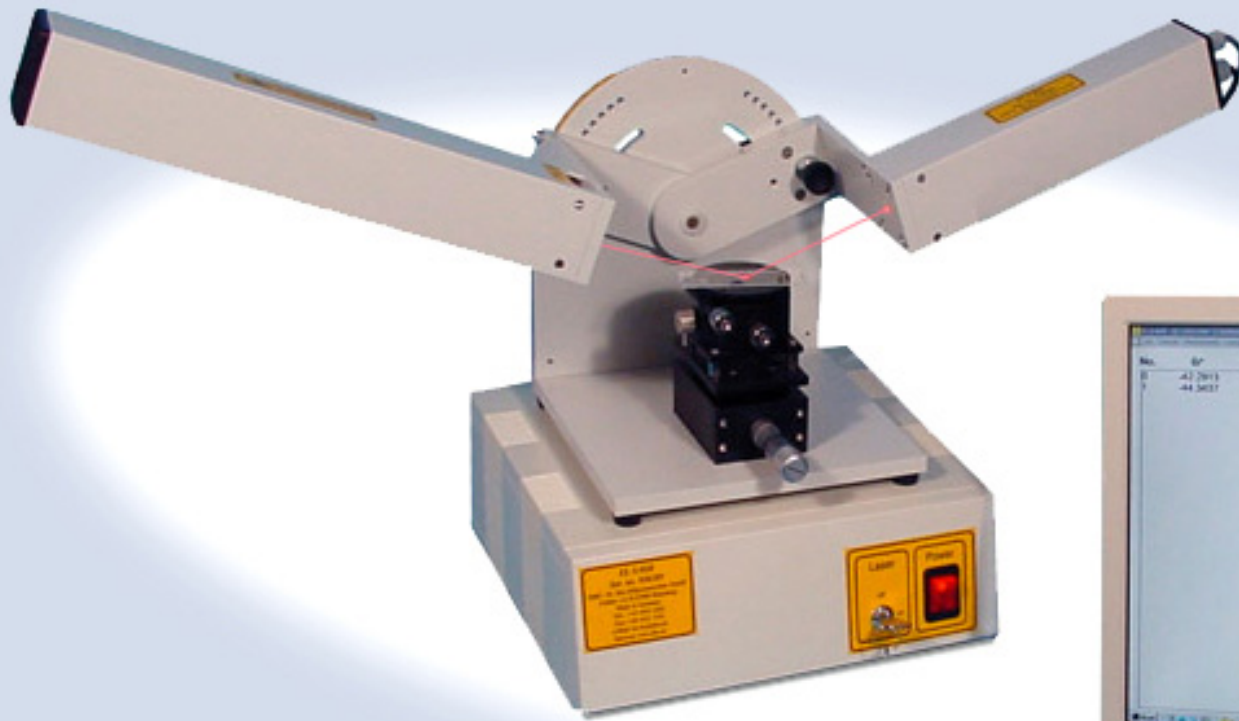
Δ map

thickness map

Ačiū už dėmesį